

Frivilligundersøgelsen i Sundhed og Omsorg 2018

SUNDHED OG OMSORG
Aarhus Kommune

Om undersøgelsen

Frivilligundersøgelsen 2018 i Sundhed og Omsorg er foretaget blandt de mange frivillige på lokalcentrene, i plejehjemmene, frivillighusene, Folkesundhed m.m. Frivilligundersøgelsen er baseret på spørgeskemadata fra de frivillige i Sundhed og Omsorg, indsamlet i efteråret 2018.

Spørgeskemaerne blev sendt ud elektronisk til 1653 frivillige med gyldige e-mailadresser. Det skønnes at der i alt cirka er 2700 frivillige i Sundhed og Omsorg, men en stor gruppe bruger ikke e-mail. 755 frivillige har besvaret hele spørgeskemaet – i alt har 831 helt eller delvist besvaret. Dette giver en svarprocent på lige over 50 pct. (50,3 pct.).

Spørgsmålene i denne undersøgelse tager udgangspunkt i de formuleringer, der blev anvendt i seneste frivilligundersøgelse i 2016. Det udsendte spørgeskema bestod primært af spørgsmål, hvor de frivillige kunne vælge mellem forskellige svarkategorier. Der var samtidig mulighed for at skrive egne kommentarer løbende i mere åbne spørgsmålskategorier. Nærværende afrapportering formidler primært resultaterne af de lukkede spørgsmål for ikke at lave generalisering på baggrund af de frivilliges individuelle kommentarer. Alle kommentarerne er blevet læst igennem.

Kort resume af væsentlige resultater:

- ✓ **Tilfredse frivillige** – 92 pct. svarer, at de er tilfredse eller meget tilfredse med at være frivillige
- ✓ **Samarbejdet med medarbejdere/ledelse** – 86 pct. oplever det som værende godt eller meget godt
- ✓ **Den typiske frivillige** - har været frivillig i mere end fem år og er 60+
- ✓ **Et væld af opgaver** – de frivillige engagerer sig på mange måder i alt fra rådsarbejde, besøgsvenner, motionsinstruktører, underholdning til blomstervandere.
- ✓ **Motivation** – at gøre en forskel for andre og det sociale samvær er den vigtigste motivationsfaktor for de fleste frivillige.
- ✓ **Anerkendelse** - det vigtigste er at opleve opbakning og hjælp, og at der bliver hilst og taget godt imod
- ✓ **Rådene på lokalcentre og plejehjem** – er generelt tilfredse med den nye ramme, men oplever behov for vidensdeling på tværs og samarbejde med aktører lokalt

Baggrund og overordnet tilfredshed

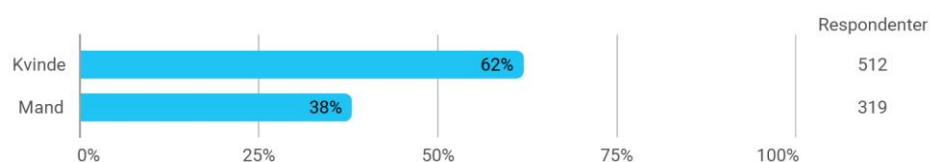
Som nævnt tidligere har i alt 831 frivillige helt eller delvist gennemført undersøgelsen – heraf 512 kvinder og 319 mænd.

Aldersmæssigt er de fleste frivillige 60 + – næsten halvdelen er mellem 70-79. Derudover har hele 45 pct. været frivillige i mere end 5 år. 20 pct. er startet som frivillige indenfor de sidste to år.

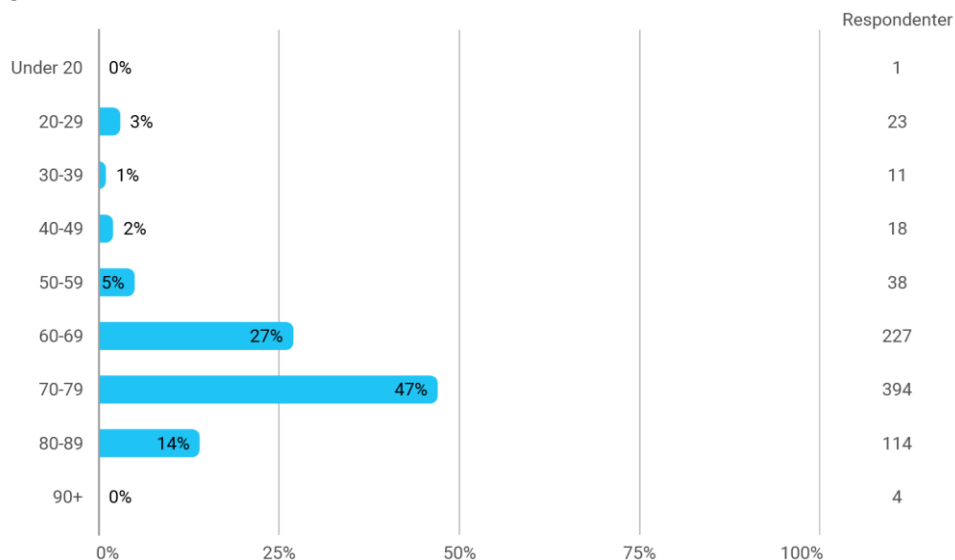
Den typiske frivillige i Sundhed og Omsorg er altså en kvinde på 60+, der har været frivillig i mere en 5 år.

De fleste frivillige er alt i alt tilfredse med at være frivillige i Sundhed og Omsorg - 92 pct. er meget tilfredse eller tilfredse, hvilket er fuldstændig tilsvarende frivilligundersøgelsen fra 2016.

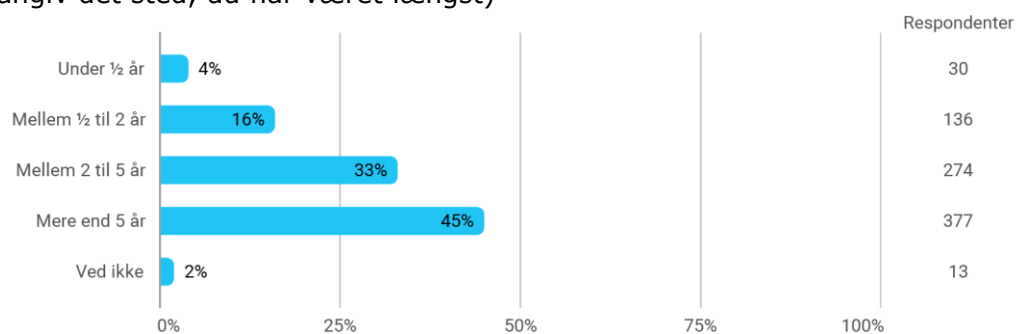
Tabel 1: Hvilket køn har du?

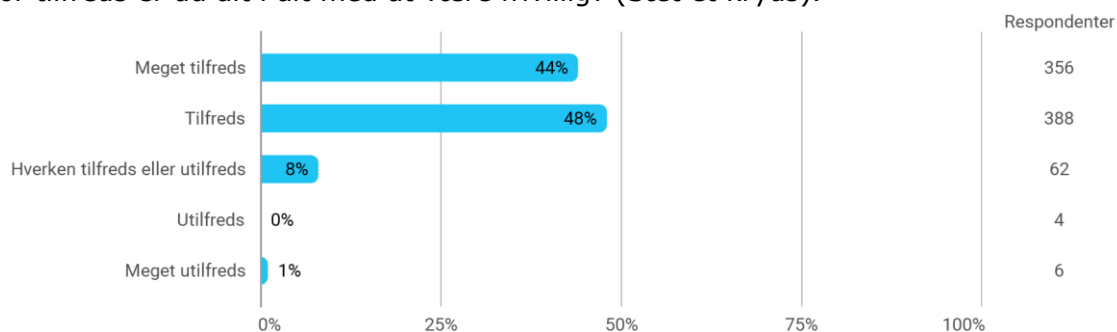
Tabel 2: Hvad er din alder?

Tabel 3: Hvor længe har du været frivillig der, hvor du er nu? (Hvis du er frivillig i flere sammenhænge, så angiv det sted, du har været længst)

Tabel 4: Hvor tilfreds er du alt i alt med at være frivillig? (Sæt ét kryds).

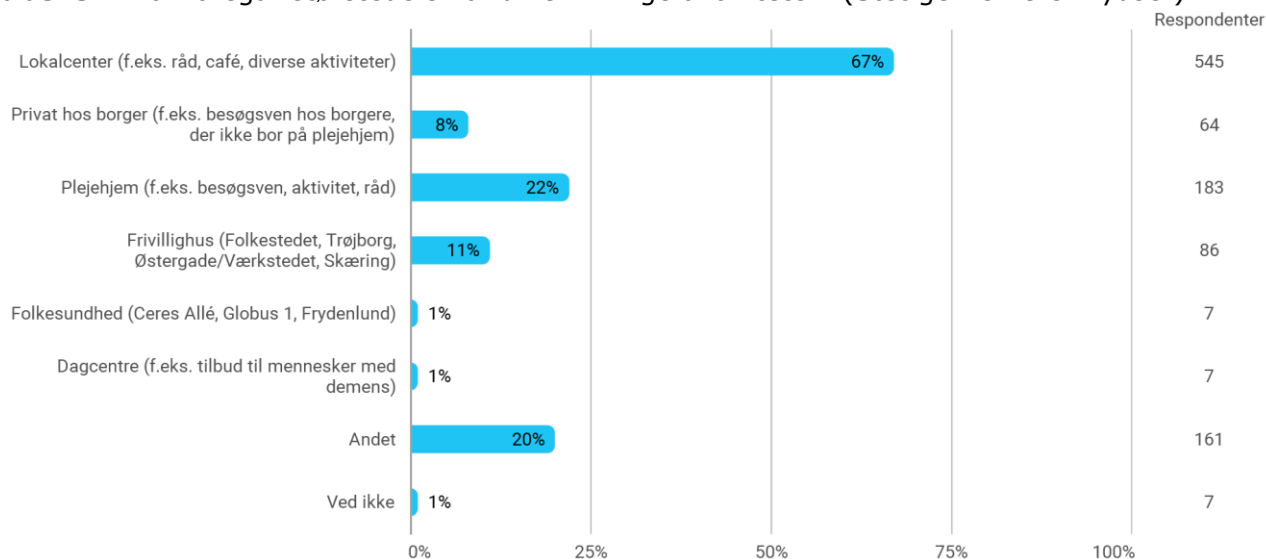
Hvad laver de frivillige?

Hovedparten af de frivillige har deres primære udgangspunkt på byens lokalcentre – i alt 67 pct. Næsten hver fjerde er frivillig på plejehjemmene. 20 pct. svarer andet, hvilket bl.a. dækker over diverse foreninger og kirken ifølge de frivilliges egne kommentarer.

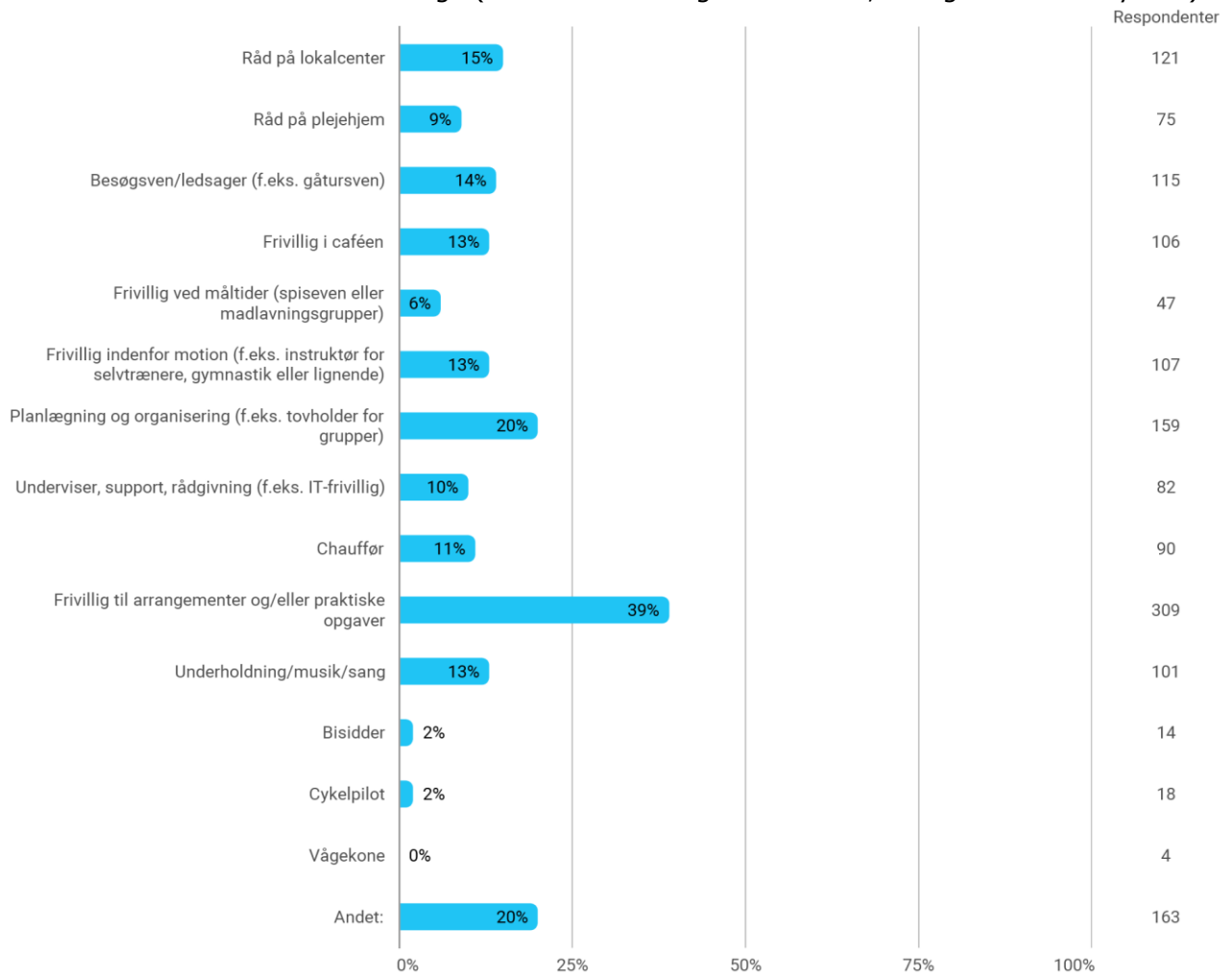
De frivillige udfører mange forskellige opgaver og fællesskabsfremmende aktiviteter, hvilket både fremgår af tabel 6 og af de frivilliges egne uddybende kommentarer. Mange er engageret i opgaver i forbindelse med arrangementer, tovholderfunktionen, rådsarbejdet, eller som besøgsven/ledsager.

Derudover nævnes i de frivilliges kommentarer også opgaver ved gudstjenester, i kreative grupper, genbrug, lokalcenterbladet, receptionist, tryghedsopkald, kunstudvalg, blomstervander, handymand og meget mere.

Tabel 5: Hvor foregår størstedelen af dine frivillige aktiviteter? (Sæt gerne flere krydser).

Tabel 6: Hvad laver du som frivillig? (Hvis du er frivillig flere steder, sæt gerne flere krydser).

Særligt vedrørende de nye råd på lokalcentre og på plejehjem

I Aarhus Kommune er der en lang tradition for borgerinddragelse og nærdemokrati på seniorområdet. Aarhus var bl.a. en af de første kommuner til at etablere lokale brugerråd i 1989. Siden er beboer- og pårørenderåd og de lovpligtige afdelingsbestyrelser kommet til.

Efter en længere projektperiode med inddragelse af aktører og interessenter kom der i januar 2018 en ny ramme og vedtægter for rådene på hhv. lokalcentre og plejehjem. Med afsæt i Fortællingen om Aarhus og Medborgerskabspolitikken er visionen at skabe rammer på byens lokalcentre og plejehjem, hvor flere deltager og bliver en del af fællesskaberne lokalt og får indflydelse på det, de brænder for og finder vigtigt.

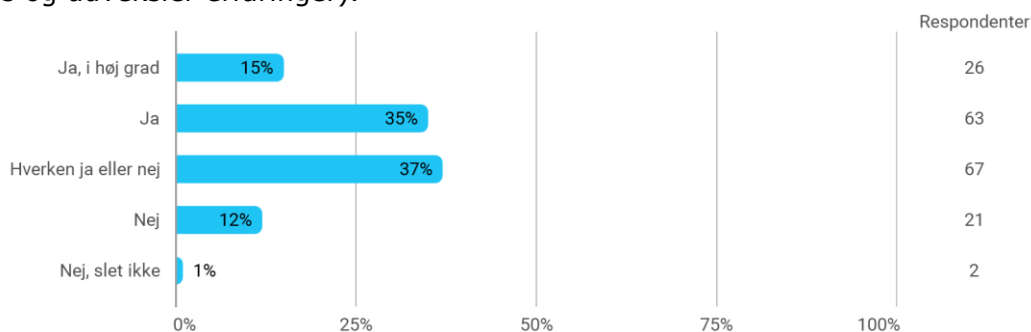
De nye råd har nu efterhånden været i gang i et år, og derfor modtog de frivillige i dette års frivilligundersøgelse en række spørgsmål omkring den nye rådsstruktur og rådsarbejdet lokalt. I alt har 196 rådsmedlemmer deltaget i undersøgelsen, og deres svar fremgår nedenfor.

Først og fremmest udtrykker rådene, at de overordnet set oplever et behov for videndeling på tværs, da 50 pct. siger "ja" eller "ja, i høj grad" til, at behovet er der.

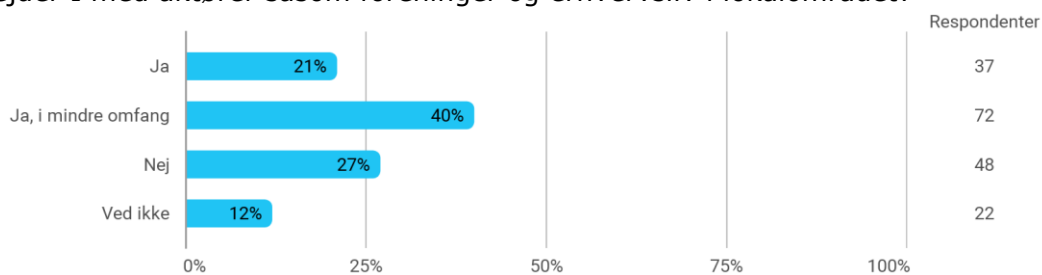
Ift. til at skabe samarbejder og deltagelse lokalt, så svarer 61 pct. "ja" eller "ja, i mindre omfang" til, at de samarbejder med aktører i lokalområdet. Rådene oplyser, at de primært samarbejder med de lokale foreninger og institutioner såsom kirker og skoler.

40 rådsmedlemmer valgte at kommentere de nye rådsvedtægter gennem et åbent spørgsmål. Mange af kommentarerne er positive, hvor der gives udtryk for, at de nye vedtægter er mere simple og giver mulighed for lokal udfoldelse. Enkelte er frustrerede over de nye vedtægter, og føler de er 'trukket ned over hovedet på dem'. De årlige årsmøder og rådernes konti (herunder oprettelse af foreningskonti i bankerne) fremhæves som særlige frustrationspunkter. Nogle efterlyser også mere hjælp til at oversætte og udfolde vedtægterne.

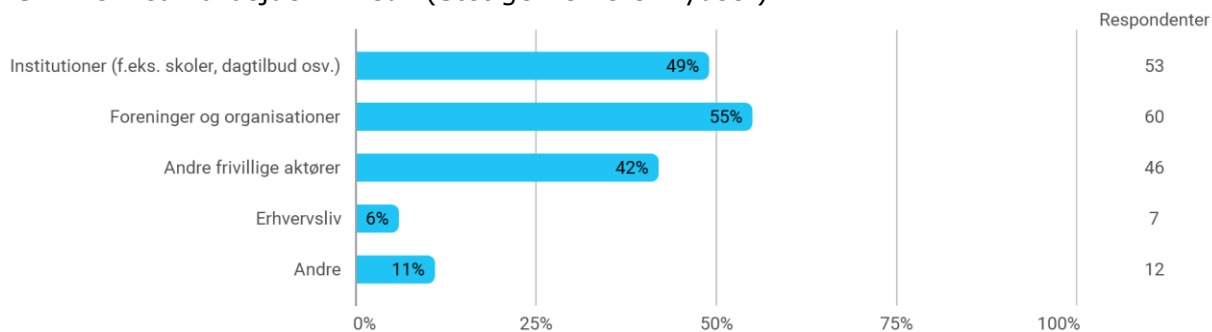
Tabel 7: Oplever du behov for vidensdeling mellem rådene på tværs? (F.eks. arrangementer, hvor alle råd mødes og udveksler erfaringer).

Tabel 8: Samarbejder I med aktører såsom foreninger og erhvervsliv i lokalområdet?

Tabel 9: Hvem samarbejder I med? (Sæt gerne flere krydser).

Motivation og anerkendelse

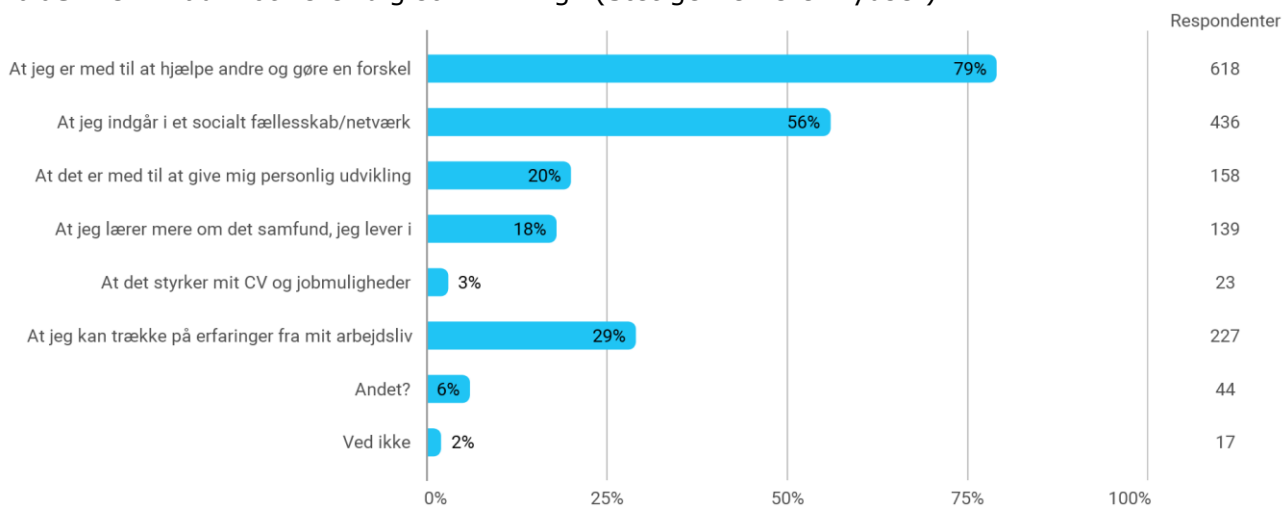
At gøre en forskel og indgå i et socialt fællesskab, er de primære motivationsgrunde for de fleste frivillige (hhv. 79 pct. og 56 pct.). For næsten hver tredje er det at kunne trække på erfaringer fra arbejdslivet også en vigtig faktor (29 pct.).

De frivilliges egne kommentarer lægger sig op ad ovenstående kategorier. Her et par udvalgte citater omkring, hvad der motiverer de frivillige:

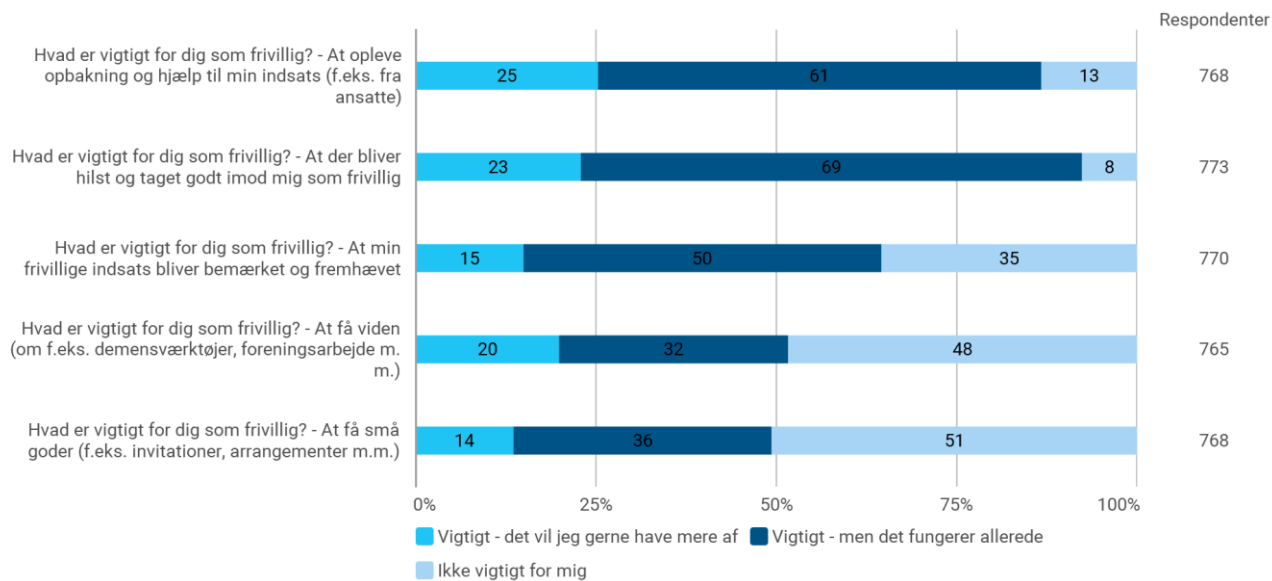
"At jeg har noget godt at stå op til" – "At være talerør for dem, der ellers ikke bliver hørt" – "At mine børn ser, hvordan livet på plejehjemmet er" – "mental 'hjemmepleje' til mig selv" – "Jeg håber der er en, der vil hjælpe mig den dag, jeg får brug for hjælp" – "At være med til at sprede glæde blandt beboerne" – "Taknemlighed fra borgerne"

Ift. anerkendelse peger størstedelen af de frivillige på, at det vigtigste er at opleve opbakning og hjælp til indsatsen, og at der bliver hilst og taget godt imod. Størstedelen af de frivillige understreger, at dette allerede fungerer, men der også en del der svarer, at det fortsat er et vigtigt fokuspunkt, som man gerne vil have mere af.

Tablet 10: Hvad motiverer dig som frivillig? (Sæt gerne flere kryds)

Tabel 11: Hvad er vigtigt for dig som frivillig?

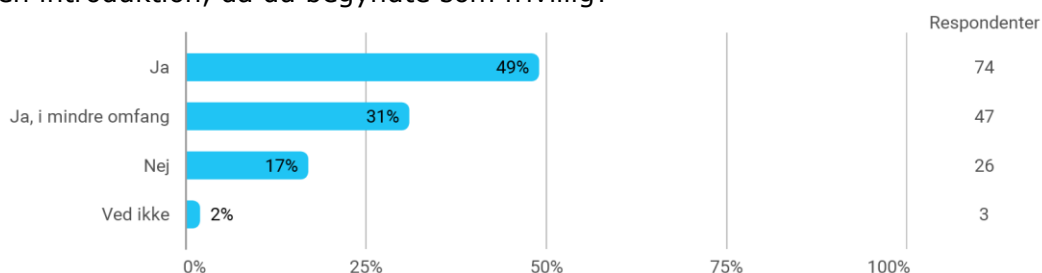

Introduktion og samarbejde

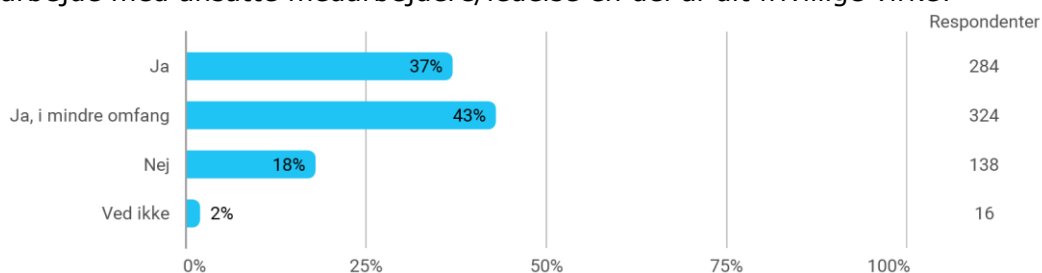
De frivillige, der er startet inden for de sidste to år (i alt 196), er spurgt ind til introduktion til deres frivillige virke - 80 pct. af dem oplever at have fået en introduktion i et eller andet omfang.

Størstedelen af de frivillige (80 pct.) samarbejder med medarbejdere og ledelse i større eller mindre omfang. Af dem oplever 86 pct. samarbejdet som værende godt eller meget godt, hvilket er på linje med tallene fra 2016, hvor det lå på 85 pct.

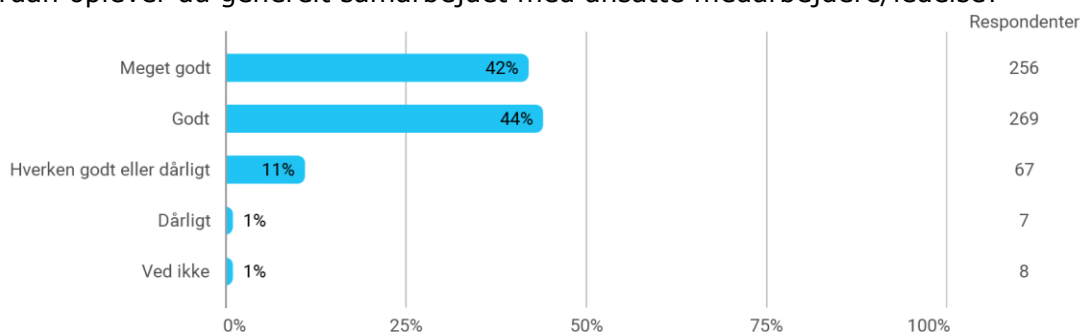
Tabel 12: Fik du en introduktion, da du begyndte som frivillig?

Tabel 13: Er samarbejde med ansatte medarbejdere/ledelse en del af dit frivillige virke?

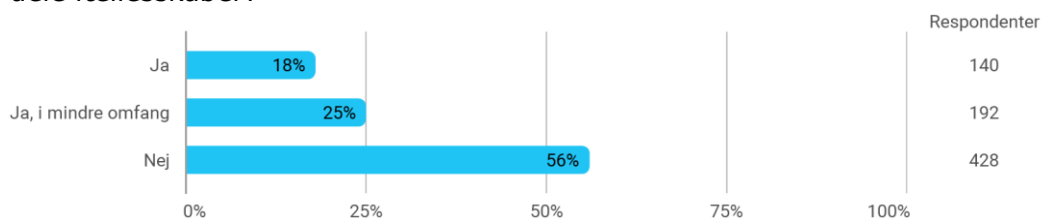
Tabel 14: Hvordan oplever du generelt samarbejdet med ansatte medarbejdere/ledelse?

Flere i fællesskaberne og kendskab til puljemidler

De frivillige blev til slut spurgt til, hvorvidt de kendte til platformen genlydaarhus.dk, og om de havde overblik over, hvor de kunne søge midler. I begge tilfælde kunne blot 18 pct. svare ja til dette, hvilket kunne pege på, at der er fortsat, er potentiale for at nå yderligere ud de frivillige med disse tilbud.

Tabel 15: Kender du til platformen genlydaarhus.dk, der bl.a. kan bruges til at invitere ind til arrangementer og dele fællesskaber?

Tabel 16: Har du overblik over, hvor du som frivillig kan søge midler til aktiviteter?

